

Frihedens bål

Båltale på Amager Strand Skt. Hans aften 2019

Hvorfor fejrer vi Skt. Hans? Hvorfor fejrer kommunister Skt. Hans? Det kan man jo nok undre sig over. Hvorfor fejre denne gamle helgen, Johannes Døberen? Han skulle være født i morgen, et halvt år før jul, men det har nok ikke meget på sig.

Det er jo heller ikke for hans skyld, vi samles her i aften. Skt. Hans-traditionen – eller midsommertraditionen – bærer hans navn, men den er meget ældre. Midsommerbålet er en gammel hedensk tradition, der handler om, at årets korteste nat – da vågede man. Man gik ikke i seng, man sov ikke, man holdt sig vågen til solopgang. Og man tændte et bål at samles om. For ude i mørket omkring én – dér var onde magter på færde. De var særlig stærke, særlig farlige i denne særlige nat. Man gav dem navne: Trolde, vætter, elverfolk. Man så dem for sig i sære, frastødende skikkelser. Man fortalte hinanden eventyr om deres uudgrundelige ondskab. Og man tændte ild for at jage dem væk. Ild og bål hører vågenatten til.

Og det er ældre endnu.

I hulerne ved Chou Kou Tien, nær Peking i Kina, fandt man resterne af verdens ældste bål. Det er henved hundrede år siden, men det kunne lige så godt have været i går. For det bål brændte ikke for hundrede eller tusind eller ti tusind år siden. Det brændte for en halv million år siden. Så længe har bålet været hos os. De ansigter, det belyste, ville vi i dag knap nok have erkendt som menneskelige. Men at de tændte bål, at de som de første i verden samlede sig om bålet, som vi gør det nu om en lille times tid – det gør dem til mennesker. De havde det samme behov for fællesskab som vi – det samme behov for at samles til forsvar for fællesskabet, mod det onde, der truede.

Heksen på Skt. Hans-bålet er derimod en ung tradition, kun et århundrede gammel godt og vel. Og der er jo ingen, der lægger noget i det. Men engang var heksebrændinger alvor i Danmark, og det er endda ikke så forfærdelig længe siden. Det kulminerede under Christian den Fjerde, den konge, der af uvisse årsager har opnået den største folkeyndest af alle danske konger. Og kongen selv gik i spidsen. Christian den Fjerde troede fuldt og fast på hekseri. Han udstedte en forordning mod trolddom. Og han gik med en amulet, en sølvvindfattet jadeskive, der skulle beskytte ham selv mod trolddom. Den kan ses på Rosenborg den dag i dag.

Christian den Fjerde var tilhænger af det, man i dag kalder en aktivistisk udenrigspolitik. Da trediveårskrigen brød ud, ville han også være med. Han ville ud og gøre en forskel på de rigtiges side. Dengang var det den protestantiske religion, det gjaldt. Christian den Fjerde kunne ikke sidde stille og se på, at den sande tro blev trampet under fode ude i verden. Følgen var, at Jylland blev invaderet af katolske kejserlige tropper, i hælene på dem fulgte svenskerne, og landet fik det knæk, som det aldrig siden forvandt.

Christian den Fjerde overtog ved sin tronbestigelse to kongeriger, der hørte til de rigeste og stærkeste i Europa. Han efterlod sig et fallitbo, lemlæstet, forarmet og pantsat. Han havde ladet bålene flamme på de rigtiges side, men det var hans eget folk, det gik ud over.

Sådan går det, når de store drenge vil lege med ilden.

I dag tror vi jo ikke på hekse og trolde – jo, måske de russiske trolde. Dem er vi til gengæld meget bange for.

De fleste af os, der står her, har haft den lykke at være unge i en tid, hvor det gik fremad, hvor en bedre og fredeligere verden syntes inden for rækkevidde. At have oplevet det er en ting, man skal skønne på. Den er ikke beskåret de unge i dag, hvor verden står i brand, og hvor statsmænd og kandestøbere kappes om at være med til at puste til flammerne.

Vi har netop oplevet to valg, der begge forstærkede denne udvikling. EU-valget – valget til EU-parlamentet eller Europa-parlamentet, som det kalder sig – eliminerede det sidste bolværk for

dansk suverænitet. Sådan er det blevet udlagt, selv om man selvfølgelig bruger andre ord. Det er nok heller ikke rigtigt: EU-modstanden er ikke død. Den *kan* ikke dø, for den skabes hver dag af EU selv. Men den er alvorligt svækket. Der sidder måske en eller to EU-modstandere tilbage i Bruxelles; men de sidder der ikke som EU-modstandere, ikke for at forsvare Danmarks frihed.

Man vil gerne have os til at tro, at vor frihed trues af andre lande, der lurder ude i mørket som hekse og trolde i gamle dage. Sandheden er, at de, der truer vores frihed, vores nationale suverænitet, sidder kun et par kilometer herfra bag tykke stenvure i en borg på en lille ø. De vil have os til at tro, at det er ved at føje os efter større magter, vi værner om vores frihed. At EU er et værn for vores frihed. At NATO er et værn for vores frihed. Det er løgn. Det er lige så meget en myte, som at Johannes Døberen er født i morgen. Det er lige så meget en myte, som at trolde og hekse lurder på os i mørket derude.

Frihed i dag er først og fremmest frihed fra imperialismen. Og kampen for vores egen frihed, for vort lands suverænitet, hænger sammen med andre landes kamp for *deres* frihed, for *deres* suverænitet. Fordi vi kommunister véd *det*, er vi internationalister. Fordi vi véd det, er vi solidariske med andre folk i deres kamp mod imperialismen. Fordi vi véd det, har vi i otte år bakket op om det syriske folk i dets kamp for suverænitet mod et imperialistisk sammenrend, der kalder sig Syriens Venner – endnu en løgn. Fordi vi véd det, er vi imod de krige, de derinde bag stenvurene vil have os trukket ind i. Fordi vi véd det, er vi for fred med Rusland og for venskab med Kina og med Folkets Korea. Og det uanset hvad vi i øvrigt måtte mene om Assad, Putin eller Kim. For det er ikke det, det drejer sig om. Imperialismens krige retter sig ikke mod fremmede, onde magthaveres uudgrundelige ondskab. De retter sig mod folkene. De retter sig mod folkenes frihed til selv at vælge deres egen vej.

Os kan de ikke narre, de derinde bag stenvurene på deres lille ø. Men de kan narre så mange andre – også af dem, vi troede stod os nærmest.

Et par ord om Danmarks forhold til Rusland og Kina:

Rusland må ikke få lov til at lægge sin nye gasledning gennem Østersøen ved siden af den gamle; den skal gå en anden vej om Bornholm, selv om de bornholmske fiskere ville foretrække at have den slags samlet på ét sted. Hvorfor? Sikkerhedsinteresser? Det er lige så meget løgn og myter som heksene og trolde og Johannes Døberens fødselsdag. Der er kommet ordre fra højere sted, for jo billigere europæerne kan få den russiske gas, jo mindre køber de af den amerikanske – måske også af den danske, men det er underordnet.

Og Kina må ikke levere det 5G-mobilnet, som ellers er både bedst og billigst. Igen sikkerhedsinteresser? Igen det rene gas. Igen ordre fra højere sted, fordi det går for godt i Kina. Der har de nemlig et kommunistisk parti ved magten, og så kan man jo meget.

Det har vi ikke i Danmark. Men vi har et folkeflertal, der ønsker en stærkere offentlig sektor, Det er der bare ikke råd til, fordi der skal være plads til, at de private kan brede sig hæmningsløst og sprede deres mørke over landet i stedet for at blive ført i tømme og tvunget til at trække samfundet fremad mod socialismens lyse dag, som det sker i Kina.

Så lad os tænde et lys i dette mørke. Ikke fordi vi tror, vores lille bål vil jage de onde magter på flugt. Der skal mere til. Men vores bål skal vise, at vi har viljen – viljen til at tænde det større bål: Frihedens bål.